

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א
המעשה עם הבחינות

מעשה י"ב
מבעל תפילה (5)
גליון 76

שבת שלום קוראים יקרים

השבוע בהמשך המעשה רבנו ז"ל מספר לנו על הרבה מיני פתות של בני אדם, שלקחו מדה אחת כתכלית, ועשו מזה עבודת אלילים. אם נתבונן מעט ונסתפל על המדות עצמן, נמצא שם הרבה מדות טובות ונפלאות כמו שמחה, חכמה, כבוד וכו'. אז מה קרה להם, איך הם כל כך התבלבלו?

כאן יש למוד חשוב מאד. "מדה" היא מלשון מדה שמוֹדֵדִים. רבנו בא ללמד אותנו שבכל מדה צריך דעת ותבונה לפלס דרכנו במדה ובמשקל, איך לנהג עמה בעבודת ה'. כי כמו שיש "מדות טובות" יש זה לעמת זה, "מדות נפולות". מה זה מדות נפולות? מדה נופלת כשלא משתמשים בה לעבודת ה' יתברך! כמו שרבנו מספר לנו במעשה שכל הפתות עשו מהמדה עקר ותכלית. פת הכבוד חשבו שהעקר הוא הכבוד, לכן הם עשו מהכבוד תכלית, והם בעצם עבדו את אליל הכבוד. "פת אחרת אמרו, שאין הכבוד עקר התכלית, וחקרו שעקר התכלית הוא רציחה..." וכן כף אצל כלם. מה אנו רואים שהיה חסר לכל הפתות? דבר אחד פשוט, שזה הכל!!! היה חסר להם את ה' יתברך!! הם המליכו את המדה במקום להמליך את מלך המלכים!

לכן עקר "עבודת המדות" למי שרוצה לזכות להיות איש כשר באמת, זה פשוט למצא לעצמנו איזו פנה שקטה בתוך ים החיים הסוער, ולישב את הדעת באמת; את מי

אני עובד? האם יש ה' יתברך בחיים שלי? כי בלי ישוב הדעת והתבודדות, מרב המניעות הפתויים שעומדים עלינו לכלותנו, יכולים בקלות להתבלבל ולעשות מהטפל עקר... כמו שרבנו מלמד אותנו בליקו"מ תנינא י': "מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין להם ישוב-הדעת, ואינם מישבין עצמן והעקר-להשתדל לישב עצמו היטב, מה התכלית מכל התאוות ומכל עניני העולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף, הן תאוות שחוץ לגוף, כגון כבוד, ואז בודאי ישוב אל ה'". רק על ידי ישוב הדעת באמת אפשר למדד את המדות נכון, באופן שיעזרו וייעילו לעבודת ה' יתברך.

אשרי המבקש ומיחל כל ימי חייו לזכות להמנות עם הפת האחרונה, שהם הבינו "שאין כל זה תכלית, רק עקר התכלית הוא רק לעסוק בתפלה להשם יתברך ולהיות ענו ושפל-ברך וכו'". אנשי הפת הזאת זכו להפנים, שהעקר הוא ה' יתברך! כמו שכתוב: "כל הבריאה לא היתה רק בשביל כבודו יתברך" (קיצור ליקו"מ עא ב'). ורק אותו צריך לעבד! וזה עקר התכלית בזה העולם, כמו שמוהרנ"ת כותב שם (בסוגרם): "והמעין מאליו יבין, שכל הפתות הנ"ל כלם טעו מאד במביכות גדולות מאד, רק זאת הפת האחרונה פונו האמת, אשרי להם"...

שבת שלום ומברך!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה יב' מבעל תפלה (5)

שספּרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

מן המקום שהראה לו המלך. והגיע עת שהלכו כל הנ"ל, כל אחד ואחד למקומו לקבל משם כחו, דהינו המליץ והגבור וכל אנשי המלך הנ"ל, כל אחד ואחד עלה למקומו הנ"ל לחדש שם כחו.

ויהי היום, והיה רוח סערה גדולה בעולם. והרוח סערה הזו בלבל את כל העולם כלו והפך מים ליבשה, ומיבשה לים. וממדבר ישוב, ומישוב מדבר, והפך את כל העולם כלו. ובא הרוח סערה הזו לתוך בית המלך ולא עשה שם שום הזק, רק שזכנס הרוח סערה וחטף את הולד של הבת-מלכה הנ"ל.

ובתוך הרעש, (שקורין אומפיט), תקף כשחטף את התינוק היקר הנ"ל, רדפה הבת-מלכה אחריו. וכן המלכה וכן המלך, עד שנתפזרו כלם, ולא נודע מקומם אים ואנחנו כלנו לא היינו בכל זה, כי היינו עולים כל אחד ואחד למקומו לחדש כחו, כנ"ל,

וכשחזרנו ובאנו, לא מצאנו אותם כלם, כנ"ל, וגם היד הנ"ל נאבדה אז, ומאז נתפזרו כלנו, ומאז אין אנו יכולים עוד לעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש כחו, כי אחר שנהפך ונתבלבל העולם כלו ונחלפו כל מקומות העולם מים ליבשה וכו', כנ"ל, בודאי אי-אפשר עתה לעלות בדרכים הראשונים, כי עתה צריכים דרכים אחרים לפי חלוף ושונוי המקומות,

ועל כן לא היינו יכולים עוד לחזר ולעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש כחו הנ"ל, אך הרשימה שנשא אצל כל אחד ואחד היא גם-כן גדולה מאד, ואם הגבור הזו הוא הגבור של המלך הנ"ל, הוא בודאי גבור גדול מאד (נראה לי שפאן חסר קצת, ועין למטה) (כל זה השיב הבעל-תפלה להאנשים הנ"ל).

והם שמעו דבריו, ותמהו מאד, והחזיקו את הבעל-תפלה, ולא הניחו אותו לילך מאתם (כי אולי הגבור שפא עליהם הוא הגבור הנ"ל, שיש להבעל-תפלה הפרות עמו).

וכן הגבור היה גבור מעצמו. והמלך הראה לו דרך איה יעלה ויקבל גבורה, ועל-ידי זה היה גבור נפלא ונורא מאד, פי יש חרב שהיא תולה באויר העולם, ויש להחרב הזאת שלשה כחות: כשמגביהין את החרב, אזי בורחים ונסים כל שרי החילות, וממילא יש להם מפלה, כי כשנסים השרים, אין מי שינהג המלחמה, ואזי אין תקומה במלחמה, אף אף-על-פי-כן אפשר שיתקרבו הנשאים למלחמה.

ויש להחרב הנ"ל, שני פיות, ויש להם שני כוחות, שעל-ידי חד אחד נופלים כלם, ועל-ידי חד השני מגיע להם החלי, (שקורין דאר), דהינו שבשרם נכחש ונמס, כידוע חלי זה, רחמנא לצלן, הינו שרק על-ידי התנועה שעושין באותו החרב במקום שהיא, על-ידי-זה מגיע להשונאים כנ"ל, דהינו על-ידי כל חד וחד הכח שיש לה.

והמלך הראה להגבור הדרך שיש להחרב הנ"ל, ומשם קבל גבורתו הגדולה. וגם אני, הראה לי המלך הדרך לענין שלי, וקבלתי משם מה שאני צריה.

וכן היה להמלך אוהב נאמן שהיה אוהב, את עצמו עם המלך באהבה נפלאה ונוראה מאד מאד, עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה את זה איזה שעה. אף אף-על-פי-כן יש שעות, שצריכין להתפרד קצת. והיו להם צורות, שהיו מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד מחברו. והצורות האלו היו מצירין איה המלך עם האוהב נאמן אוהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה.

והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה מסתכל באלו הצורות היה מגיע לו אהבה גדולה מאד (הינו שמדת האהבה באה למי שהיה מסתכל באלו הצורות). וגם האוהב נאמן קבל האהבה

והגבור הנ"ל הִיָּה הוֹלֵךְ וּמִתְקָרֵב וְשׂוֹלֵחַ בְּכָל פַּעַם שְׁלוּחָיו, עַד שֶׁנִּתְקָרַב וּבָא אֲלֵיהֶם, וְעָמַד חוּץ לְעִיר וְשָׁלַח לָהֶם שְׁלוּחָיו. וְנִתְיָרָאוּ מְאֹד, וּבִקְשׁוּ מִהַבְעֵל־תַּפְּלָה הַנַּ"ל, שִׁיתֵן לָהֶם עֲצָה. וְאָמַר הַבְּעֵל־תַּפְּלָה, שְׁצַרִּיכִין לַחְקֹר הַדֶּרֶךְ וְהַהֲנַהֲגָה שֶׁל אוֹתוֹ הַגָּבוֹר כִּדִּי שִׁפִּיר עַל־יַדֵּיזָה אִם הוּא אוֹתוֹ הַגָּבוֹר (דְּהֵינּוּ הַגָּבוֹר שֶׁל הַמְּלָךְ הַנַּ"ל).

וְהַלֵּךְ הַבְּעֵל־תַּפְּלָה, וַיֵּצֵא אֶל הַגָּבוֹר הַנַּ"ל, וּבָא אֶל הַמַּחֲנֶה שֶׁל הַגָּבוֹר, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם גָּבוֹר אֶחָד מִגָּבוֹרָיו שֶׁל הַגָּבוֹר (הֵינּוּ עִם אֶחָד מִהַשּׁוֹמְרִים כִּדִּי לַחְקֹר אִם הוּא אוֹתוֹ הַגָּבוֹר הַנַּ"ל) וְשָׁאַל אוֹתוֹ הַבְּעֵל־תַּפְּלָה: מַה מַּעֲשִׂיכֶם וְאֵיךְ נִתְחַבְּרֶתֶם עִם הַגָּבוֹר הַזֶּה? הַשִּׁיב לוֹ. (הֵינּוּ אֶחָד מִהַגָּבוֹרִים הַנַּ"ל הַשִּׁיב לְהַבְעֵל־תַּפְּלָה)

מַעֲשֵׂה שֶׁהָיָה, כִּף הָיָה. הָיִיתָ שֶׁנִּמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי דְבָרֵי־הַיָּמִים שְׁלָהֶם (שְׁקוּרִין קְרָאוּיִנְיָקִישׁ), אֵיךְ שֶׁהָיָה רוּחַ סַעְרָה גְּדוּלָּה בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ סַעְרָה הִפְּךָ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, שֶׁהִפְּךָ מֵיָם לְיַבֶּשֶׁה וּמִיַּבֶּשֶׁה לְיָם, וּמִמְדָּבָר יָשׁוּב וְכוּ', וּבִלְבָּל אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאַחַר הָרַעַשׁ וְהַבְּלָבּוּל שֶׁנִּתְבַּלְּבוּ כָּל הָעוֹלָם, יָשָׁבוּ עֲצָמָן בְּנֵי הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת לָהֶם מְלָךְ.

וְחִקְרוּ מִי רָאוּי לַעֲשׂוֹתוֹ מְלָךְ עֲלֵיהֶם, וְחִקְרוּ וְאָמְרוּ. בְּאִשֶּׁר שֶׁעָקַר הוּא הַתְּכָלִית, עַל כֵּן מִי שֶׁהוּא מִשְׁתַּדֵּל בְּיִתְרָה בְּהַתְּכָלִית, הוּא רָאוּי לְהָיִית מְלָךְ. וְהִתְחִילוּ לַחְקֹר מֵהוּ הַתְּכָלִית, וְהָיָה בִּינֵיהֶם פְּתוּת פְּתוּת.

פֶּת אַחַת אָמְרוּ, שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד, כִּי אָנוּ רוֹאִים, שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעָקַר אֲצֵל הָעוֹלָם, כִּי כְּשֶׁאֵין נוֹתֵנִין לְאָדָם כְּבוֹדוֹ, דְּהֵינּוּ שֶׁמְדַבְּרִים לוֹ אֵיזָה דְּבוּר כִּנְגַד כְּבוֹדוֹ, יֵשׁ לוֹ שְׁפִיכוּת־דָּמִים, כִּי הָעָקַר הוּא הַכְּבוֹד אֲצֵל כָּל הָעוֹלָם, וְאִפְלוּ לְאַחַר מֵיתָה מְקַפִּידִים לְתֵן לְהֵמֵת כְּבוֹדוֹ, לְקַבְּרוֹ בְּכְבוֹד וְכִיּוֹצֵא. (וְאוֹמְרִים לוֹ, שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹשִׂין, הַכֹּל עוֹשִׂין לָךְ בְּשִׁבִיל כְּבוֹדֶךָ) אַף־עַל־פִּי שֶׁאַחַר מֵיתָה אֵין שִׁיךָ מָמוֹן וְשׂוּם תֵּאָוָה אֲצֵל הַמֵּת, אַף־עַל־פִּי־כֵן עַל כְּבוֹד הַמֵּת מְקַפִּידִים. נִמְצָא שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעָקַר הַתְּכָלִית. וְכִיּוֹצֵא בְּסִבְרוֹת כְּאֵלוֹ. (שֶׁל מְבוּכָה וְשִׁטוּת. וְכֵן כָּל הַפְּתוּת הַמְבֹאָרִים לְמִטָּה, כְּלָם הָיִי לָהֶם סִבְרוֹת הַרְבֵּה לְדַעְתָּם הַנְּבוּכָה

וְהַסִּכְלָה. וְקִצְתָם מְבֹאָרִים לְמִטָּה, אִף רַבְּנוּ ז"ל לֹא רָצָה לְבֹאֵר כָּל הַסִּבְרוֹת הַנְּבוּכוֹת שֵׁישׁ בְּאֵלוֹ הַדְּעוּת, כִּי יֵשׁ בְּזֶה סִבְרוֹת נְבוּכוֹת כְּלִכְף, עַד שֶׁאֲפָשָׁר חֵס וְשְׁלוֹם לְטָעוֹת בְּאֵמֶת בְּאֵלוֹ הַסִּבְרוֹת שֶׁל שְׁקָר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן).

עַד שֶׁנִּסְפַּם אֲצֵלָם, שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד. עַל־כֵּן צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ אִישׁ מְכַבֵּד, וְגַם שִׁיְהִיָּה רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, הֵינּוּ שִׁיְהִיָּה רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד וַיִּשְׁיֵג אֶת הַכְּבוֹד (שֶׁזֶהוּ אִישׁ מְכַבֵּד, שֵׁישׁ לוֹ כְּבוֹד), כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא אִישׁ מְכַבֵּד, שֵׁישׁ לוֹ כְּבוֹד, וְהוּא רוֹדֵף אַחַר כְּבוֹד, וּמִסִּיעַ אֶת הַטָּבַע שֶׁהִיא רוֹצָה בְּכְבוֹד כַּנַּ"ל,

נִמְצָא שֶׁזֶה הָאִישׁ מִשְׁתַּדֵּל אַחַר הַתְּכָלִית וּמְשִׁיגוֹ, כִּי הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד (כֹּל זֶה הָיָה דַעְתָּם הַסִּכְלָה וְהַנְּבוּכָה), כַּנַּ"ל, עַל־כֵּן זֶה הָאִישׁ רָאוּי לְהָיִית מְלָךְ.

וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ אִישׁ כָּזֶה, וְהִלְכוּ וּמְצָאוּ שֶׁהָיִי נוֹשְׂאִים אֶת 'בְּעֵטְלִיר' זָקֵן אֶחָד, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו לְעֶרְךָ חֲמֵשֶׁה מֵאוֹת אֲנָשִׁים, כְּלָם 'צִיגִינְיָרִס', וְגַם הוּא הָיָה 'צִיגִינְיָר'. וְהַבְּעֵטְלִיר הַזֶּה הָיָה עוֹר וְעֵקָם וְאֵלָם, וְהָאֲנָשִׁים הַנַּ"ל הִלְכוּ אַחֲרָיו, כִּי כְּלָם הָיִי אֲנָשֵׁי הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלוֹ, כִּי הָיִי לוֹ אַחִיוֹת וְאָחִים וְזָרַע מְרַעִים שְׁלוֹ, עַד שֶׁנַּעֲשָׂה מֵהֶם קְבוּץ הַנַּ"ל, שֶׁהִלְכוּ אַחֲרָיו וְנִשְׂאוּ אוֹתוֹ.

וְהוּא הַקַּפִּיד מְאֹד עַל כְּבוֹדוֹ, כִּי הָיָה כַּעֲסֵן גְּדוֹל וְכוּעֵס בְּכָל פַּעַם עֲלֵיהֶם בְּקַפִּידוֹת גְּדוּלוֹת, וְצוּהָ בְּכָל פַּעַם שִׁינְשָׂאוּ אוֹתוֹ אֲנָשִׁים אַחֲרָיו וְכַעֲס בְּכָל פַּעַם עֲלֵיהֶם.

נִמְצָא שֶׁזֶה הַבְּעֵטְלִיר הַזָּקֵן הוּא אִישׁ מְכַבֵּד גְּדוֹל, שֵׁישׁ לוֹ כְּבוֹד כָּזֶה. וְגַם רוֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד, כִּי הוּא מְקַפִּיד כְּלִכְף עַל כְּבוֹדוֹ כַּנַּ"ל.

עַל־כֵּן הוֹטֵב בְּעֵינֵי הַפֶּת הַזֹּאת הַבְּעֵטְלִיר הַזֶּה וְקַבְּלוּ אוֹתוֹ לְמְלָךְ. וְלְהָיִית גַּם אֶרֶץ גּוֹרְמַת, כִּי יֵשׁ אֶרֶץ שְׁגוּרְמַת וּמְסֻגְלַת לְכְבוֹד, וְכֵן יֵשׁ אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְמִדָּה אַחֲרַת, עַל־כֵּן אֵילוֹ הַפֶּת (שֶׁחִקְרוּ לְעֲצָמָם שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית הוּא כְּבוֹד) בְּקִשְׁיוֹ אֶרֶץ גּוֹרְמַת לְכְבוֹד, וּמְצָאוּ מְדִינָה שֶׁמְסֻגְלַת לָזֶה וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

שם _____
טלפון _____
עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י"ב (5) - מבעל תפילה

- שתי התשובות נכונות
- ט. מה עשה הרוח סערה בביתו של המלך?
 הפך את הכל
 היזק את הכל
 חטף את הוולד של הבת מלכה
- י. מי רדף אחרי הוולד שנחטף?
 הבת מלכה והמלכה
 המלך
 שתי התשובות נכונות
- יא. המלך והמלכה והבת מלכה חזרו למקומם?
 חזרו לביתם
 נשאר בחוץ ביחד
 נתפזרו, ולא נודע מקומם איה
- יב. מה עוד נאבד ברוח סערה?
 היד שהיה למלך
 החרב של הגבור
 שתי התשובות נכונות
- יג. אחרי הרוח סערה היו יכולים עדיין לעלות לחדש כוחו, ולמה?
 לא, כי עתה צריכים דרכים אחרים
 כן, כי נשאר עדיין הדרכים במקומן
 מצאו דרך חדש ועלו לחדש כוחן
- יד. למה התחילו כת אחד לחקור שהתכלית בעולם הוא כבוד, אחרי הרוח סערה?
 כי כך קבלו בקבלה
 כי רואים שהכבוד הוא עיקר אצל העולם
 שתי התשובות נכונות
- טו. איזה מלך מצאו שראוי להיות להם למלך?
 זקן אחד (בעטלער) עור ועקס ואלם, שהקפיד מאוד על כבודו
 זקן אחד בעל בשר שדוחף את כולם
 איש צעיר שכל היום מדבר על כבודו
- טז. מה אתה לומד מהסיפור בינתיים?
 שכל התכלית בעולם הוא _____
 שכבוד הוא לא ה? _____

- א. איך היה הגבור – גבור?
 היה גבור מעצמו
 המלך הראה לו דרך איך יעלה ויקבל גבורה
 שתי התשובות נכונות
- ב. היכן החרב של הגבור תלוי?
 על עמודי העולם
 באויר העולם
 מונח על ההר
- ג. מה קורה כשמגביהין את החרב של הגבור?
 בורחים ונסים כל שרי החיילות
 נופלים כולם
 מגיע להם חולי שקורין "דאר" שבשרם נכחש ונמס
- ד. איך ידע הגבור היכן החרב?
 היה לו לבד חרב
 המלך הראה לו הדרך שיש להחרב
 הבעל תפילה נתן לו החרב
- ה. איך הי' אפשר להמלך והאובה נאמן ליו' נפרדין בשעות שהיו צריכין להיפרד?
 אחד הסיח דעתו מהשני לגמרי
 לא הי' נפרדין אף פעם
 הי' משעשעין עצמן עם הצורות שמצויר צורת שניהם
- ו. איזה סגולה היה למי שהיה מסתכל הצורות האלו?
 היה לו בנים
 היה מגיע לו אהבה גדולה מאוד
 היה לו עשירות
- ז. מה היה פעם אחת כשעלו כל אחד לחדש כוחו?
 היה רוח סערה גדולה בעולם
 נשארו למעלה ולא הצליחו לרדת
 היה רוח סערה רק במדינתו של הגבור
- ח. מה עשה הרוח סערה?
 הפך מיס ליבשה ומיבשה ליס
 הפך מדבר לישוב ומישוב למדבר

בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך